

Valsts izglītības satura centrs

Valņu iela 2, Rīga, LV - 1050, tālr. 67216500, fakss 67223801, e-pasts visc@visc.gov.lv, www.visc.gov.lv

Latviešu valodas un literatūras 50. olimpiādes uzdevumi 11.–12. klasei 2. posms

Labdien, jaunieši, 50. latviešu valodas un literatūras olimpiādē! Olimpiāde veidota divās daļās:

1. daļā – jautājumi par kultūras aktualitātēm 2023. gadā, literatūru un valodu;
2. daļā – pārspriedums.

Pirms veicat uzdevumus, rūpīgi iepazīstiet uzdevumu nosacījumus! **Atbildēs, kur jāieraksta teksts, ievērojiet pareizrakstību! Atbildēs, kur tas nepieciešams, rakstiet autora vai kādas kultūras personības pilnu vārdu un uzvārdu!**

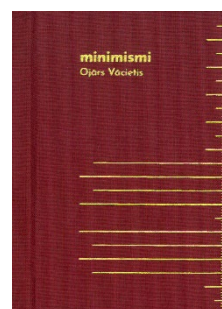
Vēlam veiksmi un radošus panākumus!

1. daļa (71 punkts)

2023. gada kultūras aktualitātes Latvijā (12 punkti)

1. 2023. gadā fonds „Viegli” izdeva Imanta Ziedoņa drauga un iedvesmotāja Ojāra Vācieša grāmatu „Minimismi”. Kas ir *minimismi*?

- Neliela apjoma dzejoļi
- Miniatūras
- „Mazs teikums ar lielu domu.” (Imants Ziedonis)

2. 2023. gadā Latvijas Televīzijā tapusi dokumentālā filma „Dzejnieks un Auķis”. Par kurām divām nozīmīgām kultūras personībām ir šī dokumentālā filma? Uzrakstiet šo kultūras personību pilnu vārdu, uzvārdu nominatīvā!

Dzejnieks – _____.

Auķis – _____.

Dalībnieka kods:	
-------------------------	--

3. Kuriem nozīmīgiem literātiem tika veltīta izstāde „Viens”?

- Ojāram Vācietim un Imantam Ziedonim
- Ojāram Vācietim un Rainim
- Ojāram Vācietim un Jānim Akurateram
- Ojāram Vācietim un Knutam Skujeniekam

4. 2023. gadā Latvijas Literatūras gada balvā par spilgtāko darbu literatūrzinātnē tika atzīts Benedikta Kalnača darbs „Pavērsiens”. Šajā grāmatā pētījums ir par latviešu autoru, kuram 2023. gadā tika atzīmēta 160. dzimšanas diena. Kā sauc šo rakstnieku? Uzraksti šī rakstnieka pilnu vārdu, uzvārdu nominatīvā!

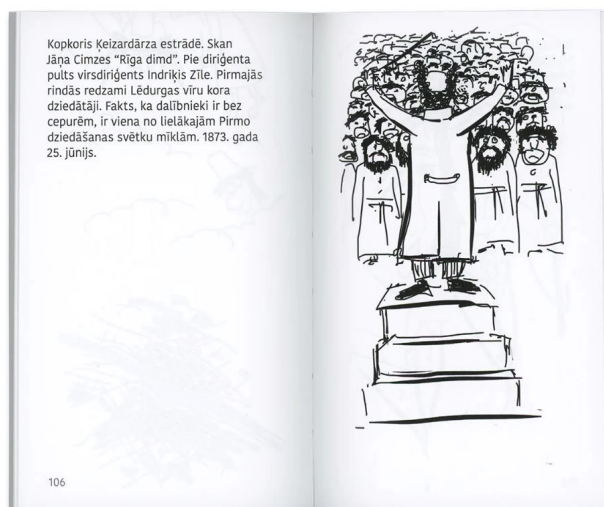
„Pavērsiens. _____ latviešu un Eiropas literatūrā”

5. Kuras kultūras iestādes 2023. gadā svinēja savu simtgadi?

- Dailes teātris
- Latvijas Nacionālais teātris
- Valmieras teātris
- Latvijas Nacionālā bibliotēka
- Kinoteātris „Splendid Palace”
- Jaunais Rīgas teātris
- Liepājas teātris

6. 2023. gadā Dziesmu svētkiem bija 150, taču nav saglabājies daudz liecību par pirmajiem dziesmu svētkiem, tāpēc grāmatu plauktos nonāca izdevums „Pirmie latviešu dziedāšanas svētki bildēs”. Kas ir šo zīmējumu autors?

- Fotogrāfs Jānis Deinats
- Aktieris Vilis Daudziņš
- Mākslinieks Aleksejs Naumovs
- Karikatūrists Gatis Šļūka

Dalībnieka kods:	
------------------	--

7. Latvijas teātros 2023. gada rudenī piedzīvotas četras pirmizrādes, kuru pamatā Raiņa dramaturģija. Norādi, kuros teātros 2023. gada rudenī un ziemā tika piedzīvotas Raiņa darbu pirmizrādes!

- Latvijas Nacionālais teātris
- Jaunais Rīgas teātris
- Liepājas teātris
- Valmieras Drāmas teātris
- Ģertrūdes ielas teātris
- Dirty Deal Teatro*
- Dailes teātris

8. 2023. gadā iznāca grāmata „Neviens tev neticēs”, kuras tapšanā piedalījās vairāk nekā 30 autoru un kurā apkopoti darbi par aktuālu problēmu Latvijas sabiedrībā. Norādi, kura ir kopīgā problēma visiem darbiem!

- Karš Ukrainā.
- Vardarbība skolā.
- Vardarbība ģimenē.
- Nabadzība.

Latviešu valodas jautājumi (30 punktu)

9. Kuras dzejoļa fragmentā izceltās vārdformas literārajā valodā raksta atšķirīgi?

(..)

Te, kur **bleķa** lidmašīnas kārnas,
nule rēkdamas skries debesīs,
nebaidoties, ka to turbo rīs,
iet pa skrejceļiņu viena vārna.

Ko tā gaida? **Spītē** kam vai grib?
Tādā nevietā... Un viena pati...
Betons. Ugunis kā spoži lati
lidmašīnām spārnu galos zib.

Skrejceļiem pa vidu, sabozies,

Dalībnieka kods:	
-------------------------	--

Rainis arī atnāca un bija –
Arī laiks **bij** draņķīgs, ļoti lija,
Bet nu, kas tur tik liels, ak **dies!**
(..)

(Imants Ziedonis, *Uz lidlauka viena vārna*)

- bleķa
- dies
- nule
- spītē
- bij

10. Norādiet, kurā rindā (vai kurās rindās) ir atrodamas konstrukcijas, kas gramatiski neatbilst mūsdienu literārajai valodai!

1. Cik daļās, meitenīt, tev jāsadalās?
2. Cik kromaņoniešu tev vajadzīgs, cik alās?
3. Cik leģionāru dēļ tevis atkal kaujas?
4. Cik daļās, meitenīt, tev jāpārraujas?

5. Ej atpakaļ pie čūskas paradīzē,
6. jo viņa vainīga ir savā vīzē,
7. ka tu priekš pasaules tā izmētāta
8. un ka tev jājāj nu uz slotas kāta.

(..)

(Imants Ziedonis, *Cik daļās, meitenīt, tev jāsadalās?*)

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.

11. Uzrakstiet dzejoļa fragmentā izcelto vārdformu „božas” nenoteiksmes formā!

Uz lidlauka viena vārna...
Kāpēc tas mani tā aizkustina?
Vējā un kārna...
Sirds ko par viņu zina?

Atbilde:

Viena pati **božas**
vējā un motora dārdos,
metālos spožos...
Kā pateikt vārdos?

Čāpo vārna, grozās...
Lidmašīna ar mani jau gaisos.
Kā vārna tur božās...
Rakstīt dzejoli taisos.

(..)

(Imants Ziedonis, *Uz lidlauka viena vārna*)

12. Atrodiet dzejoļa fragmentā darbības vārdu, kas atvasināts gan ar priedēkli, gan ar piedēkli, un izrakstiet to pamatformā!

Uz lidlauka viena vārna...
Kāpēc tas mani tā aizkustina?
Vējā un kārna...
Sirds ko par viņu zina?
(..)
Čāpo vārna, grozās...
Lidmašīna ar mani jau gaisos.
Kā vārna tur bozās...
Rakstīt dzejoli taisos.
(..)

(Imants Ziedonis, *Uz lidlauka viena vārna*)

Atbilde: _____.

13. Izrakstiet no dzejoļa fragmenta vārdformu, kas literārajā valodā parasti tiek lietota kā vienskaitlinieks! Rakstiet to tādā formā, kā minēta tekstā!

Uz lidlauka viena vārna...
Kāpēc tas mani tā aizkustina?
Vējā un kārna...
Sirds ko par viņu zina?

Viena pati božas
vējā un motora dārdos,
metālos spožos...
Kā pateikt vārdos?

Čāpo vārna, grozās...
Lidmašīna ar mani jau gaisos.
Kā vārna tur bozās...
Rakstīt dzejoli taisos.
(..)

(Imants Ziedonis, *Uz lidlauka viena vārna*)

Atbilde: _____.

14. Novērtē apgalvojumu – teksta fragmentā lietotais deminutīvs „bumbierīšus” neatbilst literārās valodas vārddarināšanas normām!

(..)
Nenicini, neniecini,
nesaki nekad, ka – nē;
uzbur bērns no viena burta
bumbierīšus bumbierē.

Apgalvojums ir

patiess

aplams

(..)

(Imants Ziedonis, *To es teicu*)

15. Novērtē apgalvojumu – šajā dzejolī ir 9 vārdformas ar noteikto galotni!

Kāpēc taureņi skrien svaidīdamies?
Viņi mētājas no brīvās sekundes brīvajā.
Viņi meklē atbrīvoto laiku. Viņi manevrē
no nesamocītās sekundes nesamocītajā. Tie
brīvus brīžus meklē, brīvus brīžus, no kuriem
sanāk atbrīvotais laiks.

Jā, brīvais, izbrīvētais, nesaistītais.
Jā, ceļa laiks! Nu sāksies ceļš!

(Imants Ziedonis, *Kāpēc taureņi skrien svaidīdamies?*)

Apgalvojums ir

- patiess
- aplams

16. Norādiet, kuras darbības vārda izteiksmes ir lietotas dzejoļa fragmentā!

(..)
Smeijiet (..)
Man jāizlien
no sava ērtā guļammaisa,
savas dārgās
ādas.
Un jāņem asaka
no nonaftotas zivs,
lai visus, visādus
tos cauros tankkuģus
uz visiem laikiem
vienreiz salāpītu.

(Ojārs Vācietis, *Man jāizlien*)

- Īstenības izteiksme
- Atstāstījuma izteiksme
- Vajadzības izteiksme
- Vēlējuma izteiksme
- Pavēles izteiksme

17. Nosakiet, pie kuras vārdšķiras pieder dzejoļa fragmentā izceltās vārdformas!

Mēs lemjam likteni.
Tik **lielu** ļoti,
ka viņa gaisma tālu, tālu tiek,
un viss, ko tikai izlemsim, –
tas notiks,

Dalībnieka kods:	
-------------------------	--

tik **lieli** lemtam
lieli jānotiek.

(Ojārs Vācietis, *Mēs lemjam*)

lielu	lieli
☐ Lietvārds	☐ Lietvārds
☐ Īpašības vārds	☐ Īpašības vārds
☐ Skaitļa vārds	☐ Skaitļa vārds
☐ Vietniekvārds	☐ Vietniekvārds
☐ Darbības vārds	☐ Darbības vārds
☐ Apstākļa vārds	☐ Apstākļa vārds
☐ Prievārds	☐ Prievārds
☐ Partikula	☐ Partikula
☐ Saiklis	☐ Saiklis

18. Izvēlieties un uzrakstiet dzejoļa fragmentā izceltajiem vārdiem atbilstīgo nenoteiksmes formu! Katru variantu var izmantot tikai vienu reizi.

<i>nesasniegt</i>	<i>nesasniekt</i>	<i>nesasnigt</i>	<i>nesasnikt</i>
-------------------	-------------------	------------------	------------------

Ir vārdi, kas **nesasniedz** (nenoteiksmes forma – _____),
un ir, kas sasniedz.

Vienādi, dvēseles bērniņi...

Tu, snieg, nesteidzies,

un pārāk **nesasniedz** (nenoteiksmes forma – _____),

bet tu pasteidzies, pastniec.

(..)

(Ojārs Vācietis, *Ir vārdi, kas nerasniedz*)

19. Atrodiet dzejolī aizgūtu darbības vārdu un izvēlieties tam precīzāko nozīmes skaidrojumu!

Kāpēc taureņi skrien svaidīdamies?

Viņi mētājas no brīvās sekundes brīvajā.

Viņi meklē atbrīvoto laiku. Viņi manevrē
no nesamocītās sekundes nesamocītajā. Tie
brīvus brīžus meklē, brīvus brīžus, no kuriem
sanāk atbrīvotais laiks.

Jā, brīvais, izbrīvētais, nesaistītais.

Jā, ceļa laiks! Nu sāksies ceļš!

‘izkopt manieres’

‘pavadīt laiku miera stāvoklī’

‘ piedalīties militārajās mācībās’

‘virzoties bieži mainīt virzienu’

(Imants Ziedonis, *Kāpēc taureņi skrien
svaidīdamies?*)

Dalībnieka kods:	
------------------	--

20. Atrodiet un izrakstiet pamatformā no dzejoļa fragmenta vārdu, kas literārajā valodā bieži tiek lietots pārnēstā nozīmē ‘nozare, joma’!

Vai, cik augstu lido savā augstumā,
skaties bērniību caur mākoņcaurumiem,
un vairs ziedi savrup nepastāv:
zaļi, caurumoti mežu lekāli,
saules pilni druvu taisnstūri,
lineāla vilktas ceļu līnijas,
tikai upju kapilāru mežģīnes
trīsuļo caur ģeometriju.

(..)

(Ojārs Vācietis, *Virs mākoņiem*)

Atbilde: _____.

21. Izvēlieties visus atbilstošos sinonīmus dzejoļa fragmentā lietotajam vārdam „saķepst”!

dzejoļi nerodas rindām
dzejoļi **saķepst** pikām
dzejoļi piedzimst kā bērni
pakaļām apaļām plikām

(..)

(Imants Ziedonis, *Dzejoļi nerodas rindām*)

- Samitrinās
- Savienojas
- Salīp
- Sasmērējas
- Sarodas
- Sasaistās

22. Atrodiet dzejoļa fragmentā sarunvalodas vārdu un izrakstiet to pamatformā!

Iesper zibens, smags kā čuguns,
stenderē,
apžilbis no baltās uguns,
tenterē
viens, kam abās acīs iekšā
kvēl un kaist,
un man sēžas taisni priekšā
nelabais.

(..)

(Ojārs Vācietis, *Vīzija*)

Atbilde: _____.

23. Atrodiet dzejoļa fragmentā divu vārdformu homoformu un izrakstiet to!

(..)

un man sēžas taisni priekšā
nelabais.

– Rakstu, kas pie debess zvīļo, –
nelabo!

– Ko tu māci, manu mīļo nelabo?

– To, ka nevar labot, kas reiz
uzrakstīts,

vagu, ko nakts iear greizi,

uzraks rīts,

vizēs dimatstalaktīti,

vizla būs,

visas naktis visi rīti

Izlabos.

Tagad būs tev mūžīgi par prievīti
nātra.

Tikai velni zin, kas dieviem

Jādara.

(Ojārs Vācietis, *Vīzija*)

Atbilde: _____.

24. Izrakstiet no dzejoļa fragmentā izceltās daļas teikuma priekšmetu (vai teikuma priekšmetus)!

(..)

– Ko tu māci, manu mīļo
nelabo?

– To, ka nevar labot, kas reiz
uzrakstīts,

vagu, ko nakts iear greizi,

uzraks rīts,

vizēs dimatstalaktīti,

vizla būs,

visas naktis visi rīti

izlabos.

Tagad būs tev mūžīgi par prievīti
nātra.

Tikai velni zin, kas dieviem

Jādara.

(Ojārs Vācietis, *Vīzija*)

Atbilde: _____.

25. Kurš teikuma loceklis ir katra dzejoļa fragmentā izceltā vārdforma?

Uz lidlauka viena vārna...

Kāpēc tas mani tā aizkustina?

Dalībnieka kods:	
-------------------------	--

Vējā un kārna...

Sirds ko par viņu zina?

(..)

(Imants Ziedonis, *Uz lidlauka viena vārna*)

vējā	☐ Teikuma priekšmets ☐ Dubultloceklis ☐ Apzīmētājs ☐ Apstāklis ☐ Pielikums
kārna	☐ Teikuma priekšmets ☐ Dubultloceklis ☐ Apzīmētājs ☐ Apstāklis ☐ Pielikums

26. Nosakiet, kuru konstrukciju atdala katra dzejolī indeksētā pieturzīme!

Iesper zibens, smags kā čuguns,¹
 stenderē,
 apžilbis no baltās uguns,²
 tenterē
 viens, kam abās acīs iekšā
 kvēl un kaist,
 un man sēžas taisni priekšā
 nelabais.
 – Rakstu, kas pie debess zvīlo, –
 nelabo!
 – Ko tu māci,³ manu mīlo nelabo?
 – To, ka nevar labot, kas reiz
 uzrakstīts⁴,
 vagu, ko nakts iear greizi,
 uzraks rīts,
 vizēs dimatstalaktīti,⁵
 vizla būs,
 visas naktis visi rīti
 izlabos.
 Tagad būs tev mūžīgi par prievīti
 nātra.
 Tikai velni zin, kas dieviem
 jādara.

(Ojārs Vācietis, *Vīzija*)

	1	2	3	4	5
Vienlīdzīgi teikuma locekļi					
Savrupinājums					
Iespraudums					
Iestarpinājums					
Paskaidrojošo vārdu grupa					
Divdabja teiciens					
Uzruna					
Izsaukmes vārds					
Salikta sakārtota teikuma daļa					
Salikta pakārtota teikuma daļa					

Jautājumi par Ojāra Vācieša un Imanta Ziedoņa personību un daiļradi (29 punkti)

27. Ierakstiet lodziņā pareizās atbildes numuru, kurš no minētajiem darbiem ir Imanta Ziedoņa, kurš – Ojāra Vācieša dzejoļu krājums!

1. „Mūžības temperaments”
2. „Melnās ogas”
3. „Man labvēlīgā tumsā”
4. „Sarkanais un melnais”
5. „Metamorfozes”
6. „Tās dienas acīm”

Imanta Ziedoņa dzejoļu krājums	
Ojāra Vācieša dzejoļu krājums	

28. Ierakstiet pareizo atbildi!

28.1. Imanta Ziedoņa dzejoļu krājums „_____” veido 1967. gadā Dailes teātrī Pētera Pēterona režijā iestudētu spilgtu dzejas teātra izrādi.

28.2. Imanta Ziedoņa fonda „Viegli” izdevniecībā kā dāvinājums Imanta Ziedoņa 90. jubilejā 2023. gadā izdota grāmata „Amizantais? Katram savs Imants Ziedonis”. **Kurš publicists, Imanta Ziedoņa ilggadējais draugs un ideju biedrs, iesaistījās šīs grāmatas tapšanā? Uzrakstiet viņa pilnu vārdu un uzvārdu nominatīvā!**

Atbilde: _____.

28.3. „Es zināju, ka man būs lielas, stipras mājas,” teicis Imants Ziedonis. **Uzrakstiet pareizo atbildi, kurā Latvijas apdzīvotajā vietā atrodas Imanta Ziedoņa bērnības māja „Birutas”?**

Atbilde: _____.

28.4. **Kā sauc Imanta Ziedoņa māju un šobrīd iemīlotu kultūras norišu vietu Murjānos?**

Atbilde: „_____”.

29. Ierakstiet pareizo atbildi!

29.1. Reiz Ojāra Vācieša muzeja pagalmā Ojāra Vācieša dzīvesbiedre Ludmila Azarova skatījies uz akmenī kalto dzejnieka seju pieminēklī un sacījusi: „Piemiņas zīme – tas ir labi, bet sudrabegle ir svētums.” **Kurš iestādīja pieminēto sudrabegli muzeja pagalmā? Uzrakstiet šīs kultūras personības pilnu vārdu, uzvārdu nominatīvā!**

Atbilde: _____.

29.2. Imants Ziedonis 1956. gadā publicē savu pirmo dzejoli, savukārt Ojārs Vācietis izdod savu pirmo dzejoļu krājumu, kura nosaukums ir „_____”.

29.3. Izlasiet Jāņa Petera dzejoļa „Dzejnieks” fragmentu! Uzrakstiet 2 tēlus vienskaitļa nominatīvā, kuri visprecīzāk nosauc sasaisti ar Ojāra Vācieša bērnības vietām!

„Dzejnieks. Tik ļoti, ka
nevar.
To aprakt.
Un pieminekli
uzcelt.
No kā?
No sirds un no akmens?
No Gaujmalas klints?
No lapegļu mūžīgās gatves?”

Atbilde

1. tēls: _____.
2. tēls: _____.

30. Par tautā mīlētajiem dzejniekiem uzņemtas arī dokumentālas filmas, par Ojāru Vācieti – „Ceturtnā dimensija” (1977), bet Imantu Ziedoni – „Imants Ziedonis. Portrets locījumos” (1978). **Kas ir šo filmu režisors/režisore?** Uzrakstiet lodziņā šīs kino personības pilnu vārdu, uzvārdu nominatīvā!

Atbilde: _____.

31. Ojārs Vācietis un Imants Ziedonis viens otram rakstīja asprātīgas vēstules un apsveikuma kartītes. Divi talantīgi teātra aktieri par šo saraksti izveidojuši uzvedumu „Vēstule draugam”. **Imanta Ziedoņa vēstules lasīja** (personas pilns vārds, uzvārds nominatīvā) _____ **un Ojāra Vācieša vēstules** (personas pilns vārds, uzvārds nominatīvā) – _____!

32. Izvēlieties pareizo atbildi!

32.1. Kurš ir visraksturīgākais simboliskais tēls Imanta Ziedoņa dzejoļu krājumā „Es ieeju sevī”?

- Māja
- Ceļš
- Koks

Dalībnieka kods:

32.2. Kurš ir visraksturīgākais simboliskais tēls Imanta Ziedoņa dzejoļu krājumā „Taureņu uzbrukums”?

- Māte
- Vējš
- Taurenis

33. Latvijas Kultūras kanonā sacīts: „Epifānijās Ziedonis meistarīgi apvieno intelektuālu refleksiju, asociatīvu tēlainību un rotaļāšanos ar paradoksiem.” Izlasiet epifānijas „Es nogatavojos tikai klātbūtnē” fragmentu un uzrakstiet 2 dominējošos tēlus (2. deklinācijas lietvārdi) nominatīvā tādā secībā, kā tie atklāti tekstā!

„Smagu lietu klātbūtnē es jūtu, kā es nobriestu. Man blakus stāv akmens. Viņš veicina manu augšanu. Uz mana brokastgalda blakus kafijas tasei stāv akmens. (..) Es nogatavojos, kad man stāv klāt. Vienu svētdienu mēnesī pie manis stāv Pulvertornis, un manī aug lielgabali. Vienu svētdienu mēnesī pie manis stāv vārtu torņi, un es ļauju bēgt cietumniekiem. Vienu svētdienu mēnesī pie manis stāv zvanu tornis.”

Atbilde

1. tēls: _____.
2. tēls: _____.

34. 2008. gadā komponists (personas pilns vārds, uzvārds nominatīvā) _____ izdeva audiodisku „Epifānijas”, kurā viņa mūziku papildina Imanta Ziedoņa ierunātas 19 epifānijas.

35. Nosakiet, kuri mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi ir Imanta Ziedoņa dzejoļa fragmentā izceltie vārdi un vārdu savienojumi!

nāk lieli dzejoļi no rītiem	☐ personifikācija ☐ epitets ☐ divkāršojums/daudzkaršojums ☐ anafora ☐ metafora ☐ hiperbola ☐ epifora
vēl lielāki par padarītiem vēl dziļāki par manu dvašu	☐ personifikācija ☐ epitets ☐ divkāršojums/daudzkaršojums ☐ anafora ☐ metafora ☐ hiperbola ☐ epifora

Dalībnieka kods:	
-------------------------	--

tie mani pašu, mani pašu ar elpu tur, ar vilni augstu tie nosedz pasauli ar plaukstu	☐ personifikācija ☐ epitets ☐ divkāršojums/daudzkāšojums ☐ anafora ☐ metafora ☐ hiperbola ☐ epifora
un silda, kamēr viņa šķīļas un rodas plaisas milzu dziļas	☐ personifikācija ☐ epitets ☐ divkāršojums/daudzkāšojums ☐ anafora ☐ metafora ☐ hiperbola ☐ epifora

36. Ojārs Vācietis dzejā izmanto citu tekstu motīvus, tēlus. Uzrakstiet, kā literatūras teorijā sauc paņēmienu, kad izmantots un pārinterpretēts kāds tēls vai motīvs no cita literāra darba vai kultūras jomas! Zem teksta izvēlieties humanitāro jomu, kas rosinājusi Ojāra Vācieša dzejas rindas!

Atbilde: _____.

Mana saule,
kas nāk debesīs,
svētīta
lai ir tava nākšana,
pēc sava prāta
mūždien
tu mani taisi.

(Ojārs Vācietis, *Rīta lūgšana*)

- Reliģija
- Vēsture
- Literatūra

37. Norādiet, kā sauc tēlainās izteiksmes līdzekli, kas atrodams Ojāra Vācieša dzejoļā „Vecas Rīgas likteņdziesmas” izceltajās rindās!

Satrūkās zelta gaiļi,
nāca mana līgaviņa,
ar brunčiem vētru taisa,
ar acīm ugunsgrēku...

- hiperbola
- personifikācija
- metonīmija
- epitets

Dalībnieka kods:	
------------------	--

38. Uzrakstiet, kā literatūras teorijā sauc paņēmienu, kad precīzi citētas rindas no kāda cita literāra darba, kas iekļautas Ojāra Vācieša dzejoļa „Mēs lemjam” tekstā. Zem teksta pierakstiet šā paņēmiena nosaukumu, autoru un darbu, no kura šīs rindas aizgūtas!

Bet mums ir tas –
„mans zelts ir mana tauta”;
bet mums –
„mans gods ir viņas gods”!

Paņēmiena nosaukums	
Autora pilns vārds, uzvārds nominatīvā	
Literārā darba nosaukums	” ”

39. Izlasiet Ojāra Vācieša vēstules fragmentu Imantam Ziedonim, kurš devies uz Lietuvu, un izvēlieties kādu Ojāra Vācieša nozīmīgu, nereti kritiski vērtētu dzejas tēlu, kas tekstā izcelts!

„No Tevis man vajadzīga 1 leišu sērkociņu kastīte, uz kuras virsū vai nu kas no zālaugiem, kokveidīgiem vai zīdītājiem. Sliktākā gadījumā virsū var būt pats **dabas kronis.**”

- alnis
- bebrs
- lācis
- cilvēks
- lauva